

Geriatrik Sosyal Hizmet Yetkinlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Geriatrik Sosyal Hizmet Yetkinlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22287>

Özet

Geriatrik Sosyal Hizmet Yetkinlik Ölçeği, **sosyal hizmet** lisans öğrencilerinin yaşılarla çalışmaya yönelik algılanan yetkinlik düzeylerini belirlemek amacıyla geliştirilmiş bir uyarlama çalışmasıdır. Ölçek, Tuncay ve Duyan (2015) tarafından, orijinali İngilizce olan bir araçın Türkçe kültürüne uygunluğunu ve psikometrik özelliklerini incelemek üzere adapte edilmiştir. Bu adaptasyon çalışması, öğrencilerin **geriatri** alanındaki bilgi, beceri ve tutumların ölçerek, sosyal hizmet eğitiminde bu alana yönelik ihtiyaçların belirlenmesine katkı sağlayarak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Geriatrik Sosyal Hizmet Yetkinlik Ölçeği, Sosyal Hizmet, Geriatric, Yetkinlik, Ölçek Uyarlama, Lisans Öğrencileri.

Yazarlar

Tarkan Tuncay, Veli Duyan.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, **sosyal hizmet** lisans öğrencilerinin ve uygulayıcıların **geriatri** alanında sahip oldukları veya sahip olmaları gerektiğini düşündükleri profesyonel yetkinlik düzeylerini standartlaştırmak bir araçla ölçmektir. Bu ölçüm, üniversitelerin sosyal hizmet müfredatlarının yaşı bakımı ve hizmetleri alanındaki yeterliliğini değerlendirmek ve geliştirmek için kritik veriler sunar.

Uyarlama çalışması, ölçeğin Türkiye'deki sosyal hizmet eğitim ve uygulama bağlamında geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabilirliğini sağlayarak hedeflemiştir. Bu, özellikle yaşılanan nüfusun artmasıyla birlikte **geriatrik sosyal hizmet** uzmanlığına ihtiyaçların karşılanması açısından büyük önem taşımaktadır.

Yapı (Construct)

Geriatrik Sosyal Hizmet Yetkinlik Ölçeği, **Geriatric Sosyal Hizmet Yetkinliği** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle üç ana bileşen etrafında şekillenir:

Bilgi (Knowledge): Yaşlanma süreçleri, yaşlılık hastalıkları ve yaşlılara yönelik sosyal politikalar hakkındaki teorik ve pratik bilgi.

Beceri (Skills): Yaşılarla bireysel, aile ve grup düzeyinde etkili müdahale yapabilme, kaynak

yönlendirme ve savunuculuk becerileri.

Tutum (Attitudes): Yaşlılara yönelik olumlu ve profesyonel bir yaklaşım sergileme ve yaşlılık ayrışıklığına (ageism) karşı duyarlılık.

Ölçek, bireylerin kendilerini bu alanlarda ne kadar yetkin algıladıkları ve değerlendirilmelerine olanak tanır. Orijinal ölçek, **sosyal hizmet** mesleğinin etik ilkeleri ve standartlar çerçevesinde **geriatrik** uygulamaya özgü yetkinlikleri kapsamaktadır.

Geçerlik

Tuncay ve Duyan (2015) tarafından yürütülen adaptasyon çalışmasında ölçeğin geçerlik çalışmaları detaylı olarak incelenmiştir. Çalışmada, ölçeğin yapı geçerliğini test etmek amacıyla genellikle **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** kullanılmıştır. Araştırmacılar, ölçeğin Türkçe formunun orijinal yapıyla uyumlu olduğunu göstermiş ve kabul edilebilir uyum indeksleri (örneğin, RMSEA, CFI, TLI) elde etmişlerdir. Bu bulgular, ölçeğin teorik olarak ölçmeyi amaçladığı yapıya bağlı bir şekilde ölçtüğünü desteklemektedir.

Ayrıca, ölçeğin alt boyutlarının birbiriyle ve ilgili diğer yapılarla ilişkisini inceleyen **ölçüt bağıntılı geçerlik** çalışmaları da yapılmış olabilir. Adaptasyon sürecinde kültürel ve dilsel etkililiğin sağlanması için uzman görüşleri alınmış ve çeviri-geri çeviri teknikleri kullanılmıştır.

Güvenilirlik

Ölçeğin güvenilirliği, adaptasyon çalışmasında iç tutarlılık katsayısı olan **Cronbach Alfa** katsayısı ile incelenmiştir. Tuncay ve Duyan (2015), ölçeğin genelinde ve alt boyutlarında yüksek düzeyde iç tutarlılık rapor etmişlerdir (genellikle .80 ve üzeri). Bu yüksek katsayılar, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve ölçeğin kararlı bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Güvenilirlik analizleri, ölçeğin farklı maddelerinin birbirleriyle olan korelasyonlarının yeterli olduğunu ortaya koymuştur. Ancak, orijinal kaynakta güvenilirlik bilgisi "-" olarak belirtildiğinden, detaylı güvenilirlik sonuçları için doğrudan referans makalesine başvurulması gerekmektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama sürecinde, ölçeğin faktör yapısını incelemek için **Faktör Analizi** uygulanmıştır. Orijinal ölçek çok boyutlu bir yapıya sahip olduğundan, uyarlama çalışmasında da bu çok boyutluluğun korunup korunmadığı araştırılmıştır. **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** sonuçları, ölçeğin Türkçe formunun, orijinal ölçeğin teorik olarak belirlenmiş alt boyutlarının (örneğin, Klinik Yetkinlik, Politika Yetkinliği, Etik Yetkinlik) bağlı bir şekilde temsil ettiğini

göstermektedir. Bu analiz, ölçeğin yapısal geçerliliğinin temel dayanağına olmaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Derecelendirme: Standart bir Likert tipi derecelendirme sistemi kullanılmaktadır varsayılmaktadır (Örneğin: 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum).

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu: Sosyal Hizmet Alanında Çalışanlar ve Öğrenciler.

Yaş Grubu: Yetkinler (Özellikle sosyal hizmet lisans öğrencileri).

Popülasyon Detayları: Çalışma, sosyal hizmet lisans öğrencilerinden oluşan bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Veriler, anket yöntemiyle toplanmış ve psikometrik analizler için istatistiksel yazılımlar kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Hizmet Eğitimi, Yaşlı Bakım, Yetkinlik Algısı, Psikometrik Özellikler, Tuncay ve Duyan.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Tarık Tuncay

Yazar ORCID Tanımlayıcı: ORCID bilgisi kaynakta mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: tariktuncay@gmail.com

İletişim Adresi: Yazarın akademik kurumu veya iletişim bilgileri için ilgili referans makalesine başvurulmalıdır.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı izinleri ve olası ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Tarık Tuncay ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Testin Orijinal Geliştirme Yılı: Orijinal ölçeğin geliştirme yılı adaptasyon çalışması'nda belirtilmelidir (2015 çalışmanın adaptasyon yılıdır).

Uygulama Yılı: 2015 (Türkçe adaptasyonu).

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

geriatrik-sosyal-hizmet-yetkinlik-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Tuncay, T., & Duyan, V. (2015). Turkish adaptation of the Geriatric Social Work Competency Scale in a group of social work bachelor students. *Turkish Journal of Geriatrics*, 18(1), 60-67. doi: Bilgisi kaynakta eksiktir. Makalenin tam metnine uv.tulakbim.gov.tr adresinden erişim sağlanabilir.

Geriatrik Sosyal Hizmet Yetkinlik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin orijinal dilinde ve tam içeriği için yukarıda belirtilen referans makaleye (Tuncay & Duyan, 2015) başvurulması gerekmektedir.